

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the WORKERS and FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, a joint stock company, incorporated under the laws of MANITOBA, at its head office and place of business, at the corner of PRITCHARD AVENUE and MCGREGOR STREET in the CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

3 НОВИМ РОКОМ.

Новий рік — 1929. І саме сьогодні, на порозі отого року, 12 мільйонів китайських робітників і селян гинуть голодовою смертю у своїй рідній багатій країні, задуха від голоду тіла дітей помостом встелюють простори поля плантаторів. А національний навісний уряд Китаю, що тріпає трупах 318 тисяч робітників, селян і молоді дістався до влади, замість рятувати від голодової смерті населення, з допомогою англійсько-японських імперіалістів організує далі масові морди працюючих Китаю, далі виконує смертні езекуції на фронтах революційних визвольних боїв.

Голодовою смертю мруть працюючі багатій Бесарабії Буковини, падають робітники і селяне десяткованим нуждою й поліцейськими погромами у фашістській Польщі, крає спину працюючих нагай жандарма чеських аграрів, кровю зрошують свій хоробозем мешканці Хорватії у визвольних боях зі сербськими диками, стогнуть у скалихих челястях альпійській тирольській засуджені фашістським Муссоліні на повільне конання. А все це дється зараз, в 10-річний святкування рибиди сильніших над слабшими. Гинуть на постах боротьби рядовики пролетарського фронту.

Турми переповнені класовим авангардом працюючих. А суди — як та римська святина в часі війни, все відкриті. Політичні процеси, вимірені на здавлення революційного руху, як та пошесть перекидуються з одної країни в другу. І судять... Одиких — живцем замурують у турми на повільне конання; других — ще теплях кладуть у свіжі могили. Та ще інших — напівмертвих каліками пускають, щоб довше карались...

А скрізь на "воли", капітал знов осядний дух випирає в робітників, заставляючи їх працювати в парі з машиною за будьяку плату. Одні страйкують, други працюють як скеби. А скільки вбивств, пошматувань живого ще тіла струнуло працюючих робітників на порозі отого нового року?

"Хліба... Праці!" — кличе мільйонна армія безробітних по цей і по той бік океану. А їхня вигододіла молода ще сім'я кличе й собі ледве-ледве чутким гробовим голосом — хліба!.. праці!..

Отак зустрічають працюючі цей новий рік, де, хто може: в турмі, на волі, при праці, в безробітті, а ще одні в могилах!

Інакше вітає новий рік світ буржуазії, капітал. У їх складається перше біанс, підсумки минулого року. Числять свої зиски, що то заробили на праці робітників, розглядають свої діляни, чи вистачило за час останнього року, відмічують всі недостачі, що столять на перешкоді збільшенню їхніх зисків і вкладають новий план визиску праці, новий план на збільшенню капіталу. Зробили облік зиску, встановили новий план визиску праці — от тоді йдуть на стрічу нового року, на стрічу нових прибутків і побільшення капіталу.

А біанс капіталістичного світу за 1928 рік є активний. 16 мільйонів озброєних солдатів, 14 тисяч військ озброєних, тисячі військ кораблів, розбудова нових фабрик літаків, воєнізація державного апарату, військове вишколення молоді, цілий лашонок військ союзів всіх імперіалістичських держав, здавлення великої китайської революції, зволювання Нікарагви — ось ті зиски з діляни фронту капіталу виказані біансом з кінець 1928 року. Який-же може бути план капіталістичного й буржуазного світу на цей 1929 рік? Відгадати його не є тяжко, особливо тепер, коли гра вже є відкрита. Вся діяльність імперіалістичських держав була до тепер: озброїти армію, повязати її у менші союзи й ті менші союзи сплести в одну цілість, в один великий союз.

Є вже озброєна армія по імперіалістичних країнах? Є! Потворені вже воєнні союзи поміж поодинокими державами? Так! Що-ж далі вони робитимуть? А от що: будуть далі зміцнювати оті союзи, що є вимірені проти робітничо-селянської країни СРСР, приписуватимуть ще більше озброєння, затиснуватимуть міцніше лашонок блокюди довкола Радянського Союзу і так озброєно доволка грані СРСР очікуватимуть другого Сараєво з 1914 року, щоб впасти війською на батьківщину пролетарів. Таким буде діляни імперіалістичських держав у відношенні до Союзу Радянських Соціалістичних Республік. У себе-ж дома, кожна з отих держав зміцнить і поживить свою атаку на фронт працюючих у їхній власній країні. Своє озброєння вони, пробують перш всего на власних робітниках і селянах у здавсєдованні хочби й законній боротьби за існування, у нищенні й ціновиванні єдиного фронту праці. А робитимуть це тому, щоб, чинивши вське недогування й опозицію у себе дома, кожна з "імперіалістичських держав могла свобідно й без стриму йти до проти СРСР, погнати працюючих проти працюючих на йме винищення. Що-ж робитимуть працюючі з оцим новим роком?

Що-ж, чекати — значить, виглядати того часу як імперіалістичські держави поженуть працюючих на братовбивчу війну. Нічого не робити — є те саме, що покласти себе живцем в могилу на повільне конання.

Є один вихід з тієї скрути, в якій находяться зараз працюючі світу. Треба провірити бойовий фронт у кожній країні, побільшити кадри класового авангарду, зробити масовими резерви фронту праці, затиснути, сіпнути свої ряди. Поживати працю по організаціях, озброїти в класове знання себе й других, поширити класову літературу й робітничо-фармерську пресу. Треба поставити доволка себе такий програм діляни: Не сміє находитися в місцевості ні один робітник чи фармер, що не належав-б до робітничо-фармерських організацій, що не читали-б своєї преси. Не має бути ні одного робітника, який не був би в рядах юнії. В організаціях, юніях і пухлах станути на сторожі чистоти пролетарської класової напрямної й так готовитися до боротьби.

На союзи капіталу й імперіалістичських країн треба відповідати класовою солідарністю, класовою боротьбою, класовою боротьбою.

У французькому парламенті комуністичний посол тов. Кашен виступив з промовою, виклаши безперечні й усім відомі факти, які свідчать про непохитну волю до миру трудящих СРСР та їхнього уряду, по-перше, і про систематичне готування ворогів СРСР до нової інтервенції по-друге.

Керівник закордонної політики Франції Бріан визнав за потрібне припинити в цім місці тов. Кашена репліками, що вимагають до себе уваги через велику політичну вагу їх.

"ДЕРЖИ ЗЛОДІЯ".

(Передова стаття московської "Правди".)

У французькому парламенті комуністичний посол тов. Кашен виступив з промовою, виклаши безперечні й усім відомі факти, які свідчать про непохитну волю до миру трудящих СРСР та їхнього уряду, по-перше, і про систематичне готування ворогів СРСР до нової інтервенції по-друге.

Керівник закордонної політики Франції Бріан визнав за потрібне припинити в цім місці тов. Кашена репліками, що вимагають до себе уваги через велику політичну вагу їх.

"Польща й Румунія не без задоволення ставляться до намірів Росії, і це цілком зрозуміло" — сказав Бріан. І далі: "Польща й Румунія бажать підтримувати тільки мирні стосунки з Росією. Може бути певно, що ніхто не має агресивних намірів проти Росії".

Ці заяви французького міністра закордонних справ знаменні насамперед тим, що він отверто й цілком бере на себе політичну відповідальність за те, що робить Польща й Румунія супроти СРСР. Польща й Румунія, як йому "достоту відомо (цеб-пак)", нічого крім миру з СРСР не бажать ні й хотіють". Він навіть бере на себе сміливість доводити, що "ніхто (! — Редакція) не має агресивних намірів" проти СРСР.

Не встигла відзвучати в газетах луна Бріанових реплік, як з'явилися нові викриття "тілків мирних" намірів Польщі й Румунії супроти СРСР. Ці викриття йдуть з усім такою авторитетного свідка, як заступник голови директорії Української Народньої Республіки Лівницький. Виявляється, що на відомій нараді Пилсудського з керівниками румунського генерального штабу й представниками Англії та Франції в Букарешті був і представник "українського уряду", щоб обміркувати взаємини між польсько-румунською армією й українським урядом, які повинні встановитися між ними, коли всі вони опиняться в українській території. Виявляється, петлярівського "генерала" запрошено через бажання Пилсудського, бо, зі слів Лівницького, "такі умови нашої угоди з польською республікою".

Сліди антирадянської роботи петлярівців приводять нас не тільки до Варшави, а й до Лондону. Документи, опубліковані тепер в "Абенді", трактують уже про "інтерес", що виявляє до "договорів", складених між директорією української республіки й грузинами, донцями та кубанцями, сам Чамберлен. Звісно, метушня українських блогвардійців тільки смішна. Але листування діячів української директорії примушує нас ще й це раз згадати про потребу бути наготові до найгірших "винадковостей".

Пан Бріан завзято розшуккує винних в озброєнні й гукає: "Держи злодія! Злодія спіймай з крадім. Ось він, можеть-взяти його й звязати, пан Бріанце: це — Лівницький з бандою польських і румунських генералів та ще де з ким; хто стоїть за їхніми пелачами й хто вам, пане Бріанце, відомий краще, ніж нам.

З'їзд соціалістичних представників неба на землі.

У Відні оце відбувся з'їзд, якого ще ніколи не було в Австрії. Говоримо про конгрес "релігійних соціалістів". Для кожного, хто думає по-марксистському, для кожного класово-свідомого робітника має сполучення цих двох слів являється протипротивом, несенітністю. Проте, конгрес таких "соціалістів" був.

Хто-ж його скликав? Хто стоїть за ним і чого хочуть його організатори?

Скликала його утворена кілька місяців тому "спілка релігійних соціалістів", що то на її чолі стоїть робітник Отто Бауер (не думайте тільки, що відомий с.д. ватажок і теоретик "австрійського соціалізму" Отто Бауер). А на головних доповідачів призначили католицького професора теології й відомого соціал-демократичного поста та партійного ватажка Вільгельма Ельзгобена.

Делегати до стю наповнили салю. І серед делегатів, і серед слухачів, чимало молодих та старих теологів. Салю ряби чорним поповським одязом. Серед гостей є також представники інших візань: чимало євреїв, протестантів то-що.

Першої хвилини здається, ніби це якийсь церковний собор. Позаду естради, де сидить протв конгресу, висять характерні для цього з'їзду гасла: — Приходьте всі! натруджені й обтяжені! — Проти визискування людини людиною! — "Щасливий вбогі духом, бо тих єсть царство небесне"...

Голова спілки "релігійних соціалістів" відкриває конгрес короткою промовою, де відзначає "прагнення робітників до цюгобічного й потойбічного". Далі — сила привітав. Серед тих, хто вітає конгрес, є також один, що робить це імям австрійської соціал-демократії.

Після цього починаються наради конгресу. Про що-ж говорять тут? Австрія, як відомо, перебуває тепер у стадії загострення наступу буржуазії, що дається в знаки як у політиці, так і економіці. Масове відхилення професійно-організаційної роботи...

Соц.-демократичний ватажок Ельзгобен висловив погляд соціал-демократії ось як: — "Релігія є один із найкращих чинників людства. Прагнення релігії є також у пригноблених робітників. Але робітничатво хоче повернутися до справжнього християнства. Соціал-демократія й християнство цілком поєднані. Тільки коли церква послужить владній власі, робітничатво не довірять їй. Наколи церква стане на грунт класової боротьби, це недовіря зникне, і обидва ці чинники нашого суспільства, церква та соціал-демократія, цілком зєднаються для пільної роботи."

Хто знає історію австрійської соціал-демократії, хто знає, яка ред війною між соціал-демократією та церквою, — той легко може на підставі цього конгресу зрозуміти, куди скотиться "австрійський марксизм" за останні 20 років. Поки соціал-демократія була класовою партією, вона справедливо вбачала в церкві ворога пролетаріату й поборювала її. Тоді церква й собі завзято наступала на соціал-демократію.

Тепер стан в Австрії такий: широкі маси пролетарів, навіть тих, що йдуть ще за с.д., проїняті невдоволям до церкви. Робітничі інстинкти почувають, що церква втлює в собі ту силу, яка гальмує його розвиток, його визвольну боротьбу й прислужується владній буржуазії та її державному ладі. Робітничатво стихійно й дедалі більше одвертається від церкви. У церковних колах цей антицерковний рух спричинює велике занепокоєння. Церква почуває, що її відвалини хитаються, і вона шукає ради. У соціал-демократії натомиць більше дрібно-буржуазний елемент, щільно звязаний із церквою, й шукає в фразеології церкви мету свого існування.

Отут соціал-демократія та церква адібають одна одну й складають блок. Таке значіння віденського конгресу "релігійних соціалістів", що заслуговує на увагу всього робітничатва.

Leo Kac.

Оце по моему найважнішій справі, які ми повинні обговорити перед з'їздом і на самому з'їзді. Тому перед Десятим з'їздом ТУРФДім не тільки кожний відділ повинен дати звіт із своєї діяльності, але й кожний член і членкиня.

Як це зробити? А ось як: на річних зборах відділів чи то загальних чи секційних нехай кожний член скаже, що він зробив для своєї організації. Нехай дасть звіт на зборах із своєї діяльності. Це-ж так легко зробити. Збори тоді, правда, за годину, дві — не відбудуться. Може прийдеться посидіти через пару вечір — але на те-ж вони річні збори. Коли кожний член скаже, що він зробив для організації за минулий рік, коли кожний член чи членкиня потвердить його діяльність, тоді ми знатимем, який процент нашого членства працював для організації, який тільки приглядався, а який "крікнував" та обмовляв. Тоді ми побачимо свої досягнення й недостачі. Тому я є рішучо за тим, щоб делегати на наш Десятий з'їзд привезли отакі звіти, а з'їзд на основі їх виніс відповідні постанови.

Робітничі.

ПЕРЕД ДЕСЯТИМ З'їздом ТУРФДІМ.

(Стаття йде в дискусійному порядку.)

І. В минулому числі "У.Р.В." я навів лише один візрієк, як то часами буває (я не тверджу, що так в якійсь місцевості було — це вже нехай самі товариші судять, чи було у них таке, чи подібне до такого) в організації: ухвалюють, голошуть а як приїде до виконання, то тут то вже й покажуться, як ми дорожимо своєю власною ухвалою.

Нам законів ніхто не накладає в організації. Ми самі їх ухвалюємо, бо уважаємо, що вони добрі, що без них не буде організації. Ми вкладаємо статуті, переводимо ухвали на з'їздах, у відділах і не виконуємо їх, або так виконуємо, як мотре горіть.

Зате як ми віміємо критикувати других — поза очі. І чому-же воно все так виходить, що хто менше сам працює для організації, той більше критикує. На зборах сидить тільки доти, доки обговорюють протокол заряду. Запитань (дуже розумних) треба поставити багато, бо все чому-сь майже кожна точка неясна. А коли дістане відповідь на запитання, то хоч мовчить, але бачиш, що невдоволений. Коли-ж прийдуть нові справи, коди треба вибрати придерщика, щоб пильнувати в часі представств та концертів порядку, гардеробщика чи його заступника, бухгалтерка, чи взагалі якогось функціонера, що раз або два рази на тиждень має попрацювати вечорами для організації — тоді "критик" тихенько висунується з мітингу. Пішов "покурити" та з другим поговорити про те, що щось там йому таки "неясно" у звіті заряду.

Так, товариші, буває таке й закритивши цього нема потреби. Це, що ми в минулому числі цитували з резолюції Дев'ятого з'їзду — як то деякі справи перед зборами, або після них вирішувались деякими членами по хатах — не є вилученою. Коли-б такого не було, то не було-б ухвалено і тої резолюції на Дев'ятому з'їзді. А це якраз організації найгірше шкодить. Бо на таких хатах ревеньяк завжди робиться з мілью слоня, бо на них хора фантазія невдоволеної, чи ображеної людини вигукує такі речі, що хоч вуха від них застудять. А на кого? На товариша чи товаришку, на тих що найбільше працюють. Чому? З зависти, чи просто з якоїсь дрібною особисто враженою амбіції.

В подробиці таких дрібних випадків, що своїм змістом злогомоного центу не варта, але які дуже болюче відбиваються на праці організації, ми тут входить не будемо. Якщо такого у нас в організації звісім не буває, то хай цьому заперечать товариші з місць і я буду дуже радий тому запереченню. Але говорю я про це тому, що коли воно є, то його треба всіма силами поборювати.

Чому? Бо через такі, на позір дрібнички у відділі нема ладу, солідарності. А коли нема солідарності, нема й роботи. Коли нема роботи — нема організації. Є тільки нава, тільки на папері числяться відділи, а роботи з него для користі робітничатва своєї місцевості нема.

Часами чуємо ми нарікання деяких відділів на обставини, через які не можна розвинути роботи. Заперечувати не можна, часами бувають обставини. Але-ж не завжди можна скидати вину на "обставини" тільки тому, що вони німі і не можуть заперечити. В більшій часті обставини ці не зовнішні, але внутрішні. Можна навести приклади, де невеликий гурток дружних товаришів і товаришок справді в несприятливих обставинах роблять гарну організаційну й освідомляючу працю.

Перше й найголовніше наше завдання мусить бути одно: зміцнити кожний відділ нашої організації внутрі. Не робити ріжниць, великий він, чи малий, він мусить бути дружний, солідарний, об'єднаний єдиною волею, єдиним стремлінням. Кожний його член і членкиня повинні бути активні. Кожний повинен завжди взяти на себе частинку виконання якогось обов'язку. А взяти — совісно його виконати й на час. Обовязки в організації є ріжні. І кожний з них цінний. Понижаючої роботи на користь організації нема. Один дає лекцію, другий режисерує драму, третій розносить оголошення, ятий дає про гардероб, шість пильнує у впродовж бібліотеку, семий тримає порядок в салі, той інструктором в жінвідділі, д.д. Так само працюють і товаришки. Проголошуємо збори — всі приїдуть, всі беруть у них участь не тільки своєю присутністю, але й зацікавленням, добримі пропозиціями. Ухвалюємо відіти чи освітні курси, улаштуємо спільні читання — приходять на них і вчміся, щоб бути свідомими на ділі.

Заряд відділу є нашим вибраним господарем. Його розпорядження важні. Його директиви повинні виконуватися. Коли ми отак поступатимемо, то й "обставини", на які ми нарікаємо, що вони перешкоджають розвиткові організації, зміняться. Вони покращаються. Зміцнивши відділ внутрі, ми зможемо поширити його вплив на зовні. Що то за "вплив на зовні"? А це те, щоб мати за собою всіх тих робітників своєї місцевості, які не є в організації. Щоб, коли організація влаштовує масовий мітинг — робітники заповнили салю. Коли вона грає представлення, концерт — салю була заповнена і публіка була вдоволення. Коли робота отак налагоджена, тоді кожний промовець має нагоду вийти перед робітників, показати фактами, цифрами досягнення організації і заохотити других робітників та фармерів ставати їх членами. І буде успіх. Розуміється, ми не повинні бути за тим, щоб приймати до організації кого попало. До приймання до організації нових членів ми повинні ставитися уважно. Сила організації не лише в чисельності її членства, але й в якості. Ми знаємо відділи менші членством, що є активніші та роблять кращу роботу, як деякі більші. Баласту в організації не сміє бути, бо він потягне її в багнюку, він уба працю, охоту до праці в тих, які розуміють її мот.

Оце по моему найважнішій справі, які ми повинні обговорити перед з'їздом і на самому з'їзді. Тому перед Десятим з'їздом ТУРФДім не тільки кожний відділ повинен дати звіт із своєї діяльності, але й кожний член і членкиня.

Як це зробити? А ось як: на річних зборах відділів чи то загальних чи секційних нехай кожний член скаже, що він зробив для своєї організації. Нехай дасть звіт на зборах із своєї діяльності. Це-ж так легко зробити. Збори тоді, правда, за годину, дві — не відбудуться. Може прийдеться посидіти через пару вечір — але на те-ж вони річні збори. Коли кожний член скаже, що він зробив для організації за минулий рік, коли кожний член чи членкиня потвердить його діяльність, тоді ми знатимем, який процент нашого членства працював для організації, який тільки приглядався, а який "крікнував" та обмовляв. Тоді ми побачимо свої досягнення й недостачі. Тому я є рішучо за тим, щоб делегати на наш Десятий з'їзд привезли отакі звіти, а з'їзд на основі їх виніс відповідні постанови.

Робітничі.

"СНЕП ШАТС".

"ХАВ ДЯДЬКО НА БАЗАР..."

Союз Українських (свистунівців) Самостійників вже розпочав свої "народні" з'їзди, починаючи з заходу на схід. Програма з'їздів цілком вибірково вибрана.

— Школа, що називають себе демократичними, а самі ї на волос нездібні нічого придумати — сказав один український фармер. — Обтесали — десять літню програму з'їзду ТУРФДім та всадили її на свій "12-ий народний з'їзд". Думають, що позиченою програмою поліпшать своє становище.

Взяв я ту їхню програму і почав переглядати: "Злука Народних Домів". Вже десять років, як в нас що току виконано.

"Видавничий фонд". Це у нас було ще за часів видавання "Робочого Народу".

"Організація молодіжні". У нас вже чотири роки, як молодь zorganizована.

"Рідна Школа". По тринадцять років української імміграції в Канаді свистунівці аж тепер думають організувати "Рідну Школу"? Вона у нас вже існує близько десяти років.

"Справи учительські". У нас вже відбулося три учительські курси.

"Справи економічні". Що це за собака? Чи не кооперативні часом? А може нули? Якщо кооперативні — то вони у них вже попадали. Якщо нули — то свистунівці-ж були проти нулів. Але я вірю, що це просто жєбрана на бурсі.

"Справи фармерські" та "Справи робітничі". (Перепрашаю вас читачі, але я таки так засміявся, що мало поє не тріс). Цими справами ми заінтересовані ще від першої канадської шурфи та першого року осідку на гомстеді. Воли аж тепер нагадали собі про "фармерські" та "робітничі" справи. "Вейк ап", Даліше в тій програмі говориться про "Жіночі справи" (організувати жінок), що у нас вже zorganizовано поверх шість років тому назад. Також "українське питання перед другими народами". З цим питанням вони вже досить поносились ще від 1917 року. Зараз те питання порозкидане по Берлінах, Віднях, Парижах, Варшаві, по "Грейн ексценд-ак" і всюди. Возьмється, як баба зі ступою. Ми українську робітничо-фармерську справу досить добре висвітляли перед чужими народами Канади, а Радянська Україна висвітлює українську справу перед цілим світом.

"Самостійники" — а самі ані на волос не здібні нічого самостійно придумати. Все живе чужим позиченим розумом.